

Què sabem dels anticoagulants orals d'acció directa (ACOD) ?

Mar Casanovas Marfa¹; Olga Villarta Martínez¹; Olga Sánchez Pérez¹; Anna Aguilera Deus¹; Pilar González Zambrano¹; Miguel Angel de Luis²; Silvia Alpañez Abanades¹; Pep Ricart Casas¹; Olga Ramon Planell²; Alejandra Sánchez Ochoa²; Isabel Sánchez²; Agnes Ràfecas²; Antia Moreira²; Amparo Aguirre²; Anna Figueras²

¹ICS SAP Anoia; ²Consorti Sanitari Anoia

Temàtica: 04. Seguretat Clínica

Paraules clau: Anticoagulants orals, seguiment assistencial, seguretat del pacient, consulta d'infermeria, temps de rang terapèutic.

Introducció i objectius: Els fàrmacs anticoagulants es consideren medicaments d'alt risc perquè si s'utilitzen de forma inadequada poden ocasionar complicacions tromboembòliques i hemorràgiques greus que generen un impacte negatiu a la qualitat dels pacients i despeses en el sistema sanitari. La valoració i el seguiment d'aquests pacients és important per tal de minimitzar aquets riscos.

Amb aquest propòsit a la nostra comarca s'ha constituït un grup de treball multidisciplinar i multicèntric per consensuar, reduir la variabilitat clínica i augmentar pràctiques segures en el tractament amb anticoagulants. La consulta de la infermera d'atenció primària lidera el seguiment de l'acenocumarol i la warfarina des de fa molts anys però amb l'aparició dels nous anticoagulants d'acció directa ens ha fet plantejar una nova línia de treball. L'objectiu principal d'aquest treball és garantir la seguretat del pacient amb ACOD mitjançant el seguiment amb diferents recursos consensuats de manera multidisciplinari que recolzin la nostra activitat assistencial. Amb els anys els ACOD han agafat protagonisme i ha estat el tractament d'elecció per les societats científiques.

Material i mètodes: A mitjans del 2022 es detecta a la consulta i en posades en comú a les reunions dels equips d'infermeria dels centres d'atenció primària una infravaloració del significat i utilitat del temps en rang terapèutic (TRT) de cara a replantejar un canvi en el tractament d'anticoagulant oral i garantir la seguretat del pacient. Tanmateix es va observar una manca de coneixements dels ACOD tant en la seva indicació com en el seu seguiment per part dels professionals. A finals del 2022 des de la consulta d'infermeria d'atenció primària s'elabora una taula de recomanacions de l'ús dels diferents ACOD i la seva prescripció en funció del pes, la edat, el filtrat glomerular (FG), la insuficiència hepàtica (segons Child-Pugh A, B o C), com s'ha de prendre i la gestió dels oblots, per facilitar el treball diari i prendre decisions de manera ràpida i visual. Al mateix temps s'elabora un algoritme de seguiment per donar resposta a aquesta necessitat.

Resultats: Taula de recomanacions de l'ús dels ACOD
Algoritme seguiment dels ACOD a l'atenció primària

Conclusions: La coordinació entre nivells assistencials i el treball multidisciplinari consensuat mitjançant un protocol comú, facilita la presa de decisions i disminueix la variabilitat entre professionals, aconseguint així, un millor control de la medicació prescrita i garantint la seguretat dels pacients amb ACOD.